

Latweefchu Nwifes.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinuu un nowehleschanu.

Nr. 20. Zettortdeenâ tannî 18tâ Mai 1822.

No Kursemmes, zettorta isticfschana.

Wehl japeeminn to uppu, kas ne mas ar schahm dirwejahm Kursemmes leeleem uhdeneem, prohti ar Wentu un ar Leeluppi ne saweenojahs, bet weenas paschas sawu zellu us juhru staiga. Tahdu wallineezu 33 Kursemme; es tiffai to leelaku ar wahrdu peemineschu. Pirma irr swehta uppe schinni puss Palanges, fo Leischi Swente nosauz, un kas zirkahrt rohbesch u stary Leischi semmi un Kursemmi dallija. Tanni laikâ kad pagani wehl Kursemme walidija, tai weeta fur schi swehta uppe juhrâ ee-eet, leels ohsts bija, fo Sweedri effam aistaisijufchi. Bahrtawa, no Skohdes us Leischi rohbesch u nahfdama, Leepajas esara ee-eet eekschâ un iseihoht Leepajas ohstu taifa, zirkahrt arri zitta ateffe bija, kas senn gaddeem aisimesta. Dohrbe isteff no Dohrbes esara, ne zik tablu no juhras ar Allohksii saweenojusees, wahrdu pahrmaina un Sakke nosauka, kâ dsilla un platta uppe juhrâ eegahschahs, tē wezzôs laikôs arri ohsts bijis, bet taggad smilfschu feklums kâ preekschschaujiangs leelahm laiwahm pawasfarâ ween zellu lauj. — Nihwa weentulite steidsahs juhrâ tapt, jebfchu tai weeta, fur juhrâ eegahschahs, waren augsta juhrmalla, kâ muhris ittin stahwu zellahs. Uhsawa, feena uppite buhtu fauzama, pahr leelahm plahwahm eeksch plattas leijas tezzedama. Winna puss Wentes, patte leelaka no wifschahm schahm uppehm, fo talabbad, kad weenas paschas un ne ar kahdu leelu tekkofchu uhdeni saweenodamees, juhrâ ee-eet, juhrmalas jeb Ristes uppes mehds nosaukt, Leela-3rbe japeeminn, schi ihsti falkoht Ufinas esara ateffe, winna eet zaur Pussenes esaru un ar Eten-des uppi saweenojusees leelu ahki mett par labbu rohku un pee Leel-3rbes zeema juhrâ tohp. Tai weeta wezzôs laikôs warren leels ohsts

preeksch laiwahm un fuggeem bijis. Wehl japeeminn masas un leelas Rohjenes, pirma ne zik tablu no juhras, Wihdeles esara zehlfusees ne eet tulihst juhrâ, bet itt kâ ilgodamees pehz leelakajas mahses garr juhrmallu welkabs, kamehr fastohp ar leelu Rohjeni, kas no Sasmaltes un Ahrlawas esareem nahfdama, ar masaku mahsi kohpâ, ne zik tablu no Gipeem pee Rohjeneem juhrâ ee-eet, ir tanni weeta wezzôs laikôs ohsts bijis. To zittu juhrmallas uppu lai ne peeminnam, tadehl kad pa-dauds masas irr un kad gohdigam lassitajam jaw deesgan galwas greefchanas buhs, leelakas ween paturrecht. Bet tatschu japeeminn, kad zittas no Kursemmes uppitehm augschajâ gallâ Daugawâ ee-eet, prohti: Lufste, Eglon, Masa-Susseie, Laufe un Baldohnes Kirspehlê, Masa-Behrse un Refawa. Daugawas, paschas tahs leelakajas fehninenes wiffu muhsu uhdenu, scheid ne gribbam dauds fo peeminneht, kad ihsti falkoht Kreewu semmei peederr un tiffai Wid- un Kursemmes rohbesch u dallidama muhsu Tehwu semmi fahnis aisnem. Gan zittu reisi winnai peenahfamu gohdu nodohsim. Tad nu atpakfal stattidamees us wiffu scho Kursemmes slajjumu lai atsihtam, kad tehwu semmei nekahds uhdens truhkums newaid; jo 33 to juhrmallas uppu, 35 uppes eegahschahs eeksch Wentes un atfal 42 eeksch Jelgawas Leelupes, 6 bes tam Daugawâ. Tad nu pawiffam 116 tekkofchas uppes Kursemme, to Strautu kas Wassarâ isihlft nepeeminnoh; fur wehl paleef tee 300 Kursemmes esari? — Gohdigs lassitais, galwu krattidams, fahf brihnotees, un ne bij tizzejis, kad tif dauds uhdeni Tehwu semme gaddahs. Nu arr, kas sinn, muhsu wahrdam tizzehs, fo effam teifufchi, kad uhdeni to desmitu dattu wiffu Kursemmes lauku isness; bet ja plawas, meschus un purwjus gribbam peerehkinahst pee

arramas semmes, tad tiffai ta zettortadesmita
dalla wiffas muhsu semmes uhdeneem paleef,
un siwin tadehl tschetredesnits reijes masaka
ruh-ne Kursemme ne ka tahm zittahm Deewa
raddibahm. Ir ar to warr pahrtift deesgan,
un pateesi siwis arri sawa auksta flapjuma jo
lustigas irr par daschu fahrigu zilweku, fo mih-
lais Deews ar dauds dahwanahm swehtijis, bet
kam ne kad naw gan, un jo winnam dohd jo
praffa, allaschin dohmadams, Deews par mas
effoht dewis. — Voi tahda plehfiga sirds naw
beskauniga un nepateiziga fauza na? —

(Turplikam no Kursemmes eedshwetajsem.)

Mums fchee raksti irr atskelleti fo
labprahnt sawas Awises eeleekam:

Manni mihli Kursemmes brahli, kas Zuh
ar ween gribbat no Wahzemmes kahdas sinnas
dsirdeht, sanemtimees wiffi weenis prahntis un
nosauksim sawu mihli Kursemmi par jaunu
Wahzemmi. Mums arri kauns ne buhs win-
nu ta nosaukt, zaur to ka muhsu schehligs Kei-
sars mums brihwesstibu sohljis un mehs saweem
Wahzemmes brahleem lihdsigi tapfim, ja tiffai
paschi no teefas gribbam wezzu mahnu tizzibu,
ffaudibu un mulkibu atnest. Gribbedams lai
ne weens mannis wahrdu ne pahproht, es
fche peeminu, ka sinnam Kursemme ne kad neds
Wassara tahda garra buhs, ka wihna ohgas pee
mums aug, jeb ka us Seemas swehtkeem warr
rudjus seht ka Wahzemme darroht, jo es labbi
sinu kad pehz wiffas dabbas buhschanas Kur-
semme ne kad neds par wezzu neds par jaunu
Wahzemmi ne warr tapf, bet mans prahntis us
to neffahs, ka mehs Latweeschi eeksch wiffadas
labbas sinnaschanas, eeksch labbas lauku us-
kohpchanas un eeksch sohlu apghadaschanas
Wahzemmes semneekem warram lihdsigeem
tapf, ja tiffai paschi gribbam. Pehrna gad-
da gais pateesi ka kahda sihme bija, ka tag-
gad tahdas leetas noteek, fo muhsu Tehwu-
semme zittahrt ne dsirdeht ne dsirdeja. Voi
Zuh manni brahli par swechu ne eerandit-
seet, kad isgabjuschâ ruddeni Mahrtina Luttera
deena wehl seedi us kohkeem atraddahs! — Mans
behrns tai deena par dahru staidadams un eerand-
sis kad weenam pluhmes kohkam seedi bija,

mannim fazzija: Tehte, woi nu mums atkal
buhshogas par Seemas swehtkeem? Es to seedu
pats ar sawu rohku noplubzu un to dauds zilwe-
keem un arri muhsu Mahzitajam rahdiju; jo
mannim bija schihs dohmas, ka jebchu wehla
ruddeni tatschu pateesi Latweeschu tautai brih-
wehtibas seedi nu sahnt rahditees, un ka wezzas
dsintibas seina mums tatschu brihwesstibas aug-
tus atneffis; kad nu mehs jaw schahdas jaunus
leetas Kursemme peeredjam, tad mehs warram
zerreht, ka ir wehl zittas notifs, kad Deews un
muhsu schehligs Keisars muhsu mihli Kursemmi
us jaunu jauwu wihst eerikthees. — Bet jaunus
labbas leetas gaididami, ka buhs ar tahm wez-
zahn? — Mums tad wairs ne peeklahjabs kad
mehs brahli to wezzu mahnu prahntu paturram,
kas tai jaunai buhschanai prettin stahw. Manni
darbineeki to wiffi apleezina, kad Ewahrdes
rijas spohkojotees un kad bes trin zilwekeem ne
warroht gulleht, zittadi spohks dsenneht lauka,
kas pats ranga ka buhs, tas to dabhuhs sinnaht,
woi taifniba woi neeki. — Tapehz es nu isgab-
juschâ neddelâ weens pats gulleju tannis issta-
wetâs rijâs, bet manni ne kas ne dsinne lauka.
Tad nu es teem darbineekeem teizu: Brahli,
fche naw ne kahds spohks, bet Zuh gan ap-
guldamees tohs wezzus neefus peeminnejat, fo
Zuhwu wezzehwi un brahli irr darrijuschâ, kas
labprahnt no Kunga rijahn fo irr kehroschi maifâ,
tad Zuns taggad tas reebj ka spohks kad preeksch
azzim stahwetu. Bet nu mehs apguldamees
labbaki ta dohmasim, no rihta ar Deewa paligu
agri zektees un tiffuschâ pee darba eet, tad mehs
ar waggari labbi draugi buhsim un waggare arri
buhsh pee Kunga labs draugs un warrehs tur
preeksch mums daschâ weeta kahdu wahrdu pa-
runnaht, un Kungs us mums arri labbu prahntu
turrehs, fo jaw taggad warram zerreht, kad
winsch preeksch mums Dakteri turra, fur mehs
flimna deena warram sahles dabhuht us Kunga
maksu. Ta darridami mums, teem jauneem
Wahzemneekem tas prahntis neffisees, Kunga
labbu sirdi atpelnisht un weegli gulleht un ne no
kahdeem spohkeem baiditees.

Lihds ar mahnu prahntu isjuddis ir dauds kil-
das, kas zaur winnu stary kainineem zekahs.
Muhsu Pagasta irr trihs samneeki, kas ka pu-

schineeki apzeemâ kohpâ bsihwo. Schee libds schim newarreja pahrlaist ne weenu neddelu eefsch wiffa gadda, kad ne bij janahf Muischâ fuhdsetees. Kamehr Muischas waldbiba ween bija, tad winni tiffai weenu deenu par neddelu nokaweja, bet nu diwi deenas, weenu pee Muischas paleezi, ohtru pee Pagasta-teefas. Zaur to schee fainneeki gandrihs pagallam isnihke, jeb-schu Kungs gan wiffadi scho wainu gribbeja saglahbt. Bet nu scheem fainneekem labbaks prahis firdi nahjis, jo tee irr dsirdejusehi ka Mahzitais effam teizis, ka eefsch skoblas gaischu prahu warrojt dabbuht: tad nu winni irr nodohmajuschi fawus behrnus skoblâ fuhstih un tahs deenas, fo winni libds schim irr nostatgajuschi pee teefahm, tahs nu winni gribb strahdaht pee skoblas namina uszelschannu un ne wairs tâ darriht kâ libds schim, weens ohtram kâ runzi spehledami azzis isplohtitees, un tad wehl Muischâ kuhleuu dabbuht. Lai nu Deers winneem palibds, to padarriht, fo labbi nodohmajuschi.

Mihli brahli! Deers un Keisars jaw irr gahdajuschi, lai tad ir mehš labbu prahu un schiglas rohkas peeleskam fawu mihlu Kurjemni par jaunu Wahjemmi pahrtaiht. Wezz-Swahrdê, tai 3schâ Mai 1822.

Zehkobs Pihseuek,
Wezz = Swahrdes waggars.

Teefas fluddinaschanas.

Wiffi parradadeweji ta Wezzfaules-Muischas fainneeka Derschan Peter, sche no Wezzfaules Pagasta-teefas teef saizinati un safaukti, lai pehz diweem mehnescheem, p:hz tahs schein ap-palschâ rakstias deenas, Wezzfaules-Muischâ fanahf un fawas prassichanas parahda, un lai dabbu dsirdeht, kad um kâ tays maksati. Wezzfaules Pagasta-teefa, tanni 10tâ Mai 1822. (3) (E. W.) N. Kundschan, Pagasta-Wezzakais. (Nr. 14.)

E. Kouffet,
Pagasta-teefas skrihweris.

No Jaunas-pils Pagasta-teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee Jaunas-pils fainneeka Kaulaina Jirgen, kas fawas mahjas nodohd, ne warredams wairs par

fainneeku tannis mahjas buht, ar scho Teefas fluddinaschanu un safaukschanu tohp aizinati, lai wisswehlaki libds 1mo Juhni mehnescha deenu pee schihs Pagasta-teefas teizahs. Jaunas-pils Pagasta-teefa, tanni 8tâ Mai 1822. (2)

Eillau Janne, Pagasta-Wezzakais.
F. W. C. Meyer, Pagasta-teefas skrihweris.

No Jaunas-pils Pagasta-teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee Jaunas-pils fainneeka Tschabbu Jirgen, kas ne ilgi ar nahwi nogahjis, ar scho Teefas fluddinaschanu un safaukschanu tohp aizinati, lai wisswehlaki libds 1mo Juhni mehnescha deenu pee schihs Pagasta-teefas teizahs. Jaunas-pils Pagasta-teefa, tanni 8tâ Mai 1822. (2)

Eillau Janne, Pagasta-Wezzakais.
F. W. C. Meyer, Pagasta-teefas skrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Kad dauds no teem pee Jaunas-Muischas, Randawas aprinki, peederrigeem femnes laudim, preeksch kahdeem mehnescheem aisgahjuschi un libds schim naw atpakkal nahkuschi, tad winni no schihs jaunas Muischas-Waldichanas taggad tohp safaukti, bes bailehin us fawahm mah-jahm atpakkal greest, un fawu wezzu buhschannu usnemt; turklaht iffats tohp pamahzihts, schohs laudis wairs pee sewim ne patureht. Jauna-Muischâ, tanni 12tâ Mai 1822. (3)

F. Linde no Lihwes = Muischas,
kâ Jaunas = Muischas aisstahwetais.

Kad tas taggad Peewikkas-Muischâ mahjodams steegeleu taifitais Eidor Anton, kas preeksch trin gaddeem sche Wainohde kâ steegeleu-taifitais funtraktâ stahweja, tam arrentes turretajam schihs Wainohdes = Muischas ar wahrdu Ewald Freymann, weenu aissehgtu, silli nomahletu un ar dselir apfaltu labdi, ar daschadahm leetahm eefschâ, kihlâ dewis prett weenu sintu dahlderu, un kad libds schim scho kihlu zaur winnas naudas maks schannu naw atnehmis, tad schis steegeleu = taifitais Eidor Anton ar scheem raksteem teef aizinahts, fawu

Eihlu ar atdohfcham to fints dahlderu, fo par-
radâ irr, atpirtt, eefsch fefchahm neddelahm no
tahs appakfchâ rakftitas deenas, ja ne, tad ta
lahde ar tahm të eefschâ buhdamahm leetahm,
tanni 20tâ Mai fchi 1822tra gadda, Wainoh-
des = Muifchâ eefsch uhtruppu taps pahrdohda.
Wainohdê, tanni 9tâ April 1822. (1)

Johann no Eaffen,
fâ weetneeks ta Wainohdes un Vonemnon-
Muifchu Dfuntfkunga no Grotthufs.

Dohbelê tas nams Nr. 12 ar pfarwu no
20 wefuneem, ar kohku dahrfu, fur ittin labbi
kohki eefschâ, ar zitteem dahrfem un ar mafu
dihki preeksch fawim, ar flehti, wahgubfti, firgu
ftalli un lohpu kuhthim irr pahrdohdams. Kam
tiftu pirtt lai eet pee ta kam tas nams peederr,
jeb lai grahmatu Pasta = naimnâ Nr. 5., pee
Stengela Kunga par to teizahs. (3)

Kerklines Gribwu Zahna fainneekam tanni
4tâ April, 2 firgi fagti: weens bija dumfch,
pakkatas kahjas lihds wehftiteem baltas, peere
masa fihmite, 7 gaddu wezs. Dhtrs bija pahrs,
2 gaddu wezs ar melleem farreem. Kas no
fcheem fagteem firgeem taifnu finnu Kerklines
Muifchâ warrehs doht, tas ar leelu pateizibu
to peenahfamu mafu dabhuhs. (1)

Tanni nakti no Iotas us Iitu April fchi
gadda tam eefsch Gauku Basnizas = teefas
appakfch Krohna Suffei = Muifchas Dambran
mahjas dsihwodamam Schlachziz un grunts-
naudu mafadadam Jakob Krassowfky zaur
eelaufifcham no flehts ifsfagts tappis: 1 ffahr-
da fahrpifch ar farwas muifchneeku fahrtas
parahdfchamam, 1 papifru wahfs ar tah-
dahm pafchahm grahmatahm, 15 finalki linnu
frefli, 2 willani apfeggi, 1 gattaws un 1 wehl
ne gattaws lindraks, 4 puffkaini willani lafkati
un 2 fihfchu lafkati, 2 gabbali ftrihpainu audeflu,

no zuhfugattas 4 widdus gabbali, 5 muggur
gabbali un 4 fchinki, un 50 Sudraba Rubbeli.
Kas tam Jakob Krassowfky no fchahm fag-
tahm leetahm finnu dohs jeb tahs atfkappehs,
tas 10 lihds 20 Sudraba Rubbelus pateizibas
naudu dabhuhs. (1)

Tanni 7ta Mai no Dhsinnes (Ufingen) Kroh-
na Muifchas Zelgawas Kirfpehlt, putnu = fins
man tappis noht. Tas bija 12 gaddu wezs,
azzis patumfchas, maf no auguma, nè fmuks,
balts un tumfchi bruhns blefkains, par wiffu
bruhnu galwu balta ftrihpe lihds deggunim un
fchimni ftrihpe pafchâ widdu ftarp azzim bruhns
fchaurumifch gaddahs un tadehl tas fins ehr-
migi ifsfattahs, us waigeem jaw firma fpalwa.
Schi funna wahrds irr Tirafs, deggus dub-
bults un us frufu lihds labbas ziffas pliffa
ftrihpe fchferscham. Kas fcho fuddufchu finnu
atfkappe atpakkat, jeb taifnu finnu dohd fur
warr atdabbuht, tam ne ween ar wahrdeem,
bet ir zittadi pateizibu nodohs. Krohna Dhsin-
ne, tanni 10tâ Mai 1822. (1)

Johann Graf Keiferling.

Faunas = pills zeenigam Kungam, preeksch
fahdahm neddelahm, furts irr tappufi noht.
Schi furte bija farkana, baltahm kahjahm,
baltâ faklâ un ar baltu ftrihpi par deggunu.
Kas fcho noklihdufchu finnu atfkappe atpakkat,
jeb kas fahdu taifnu finnu fur atdabbujams
Fauna = pilli dohd, tas dabhuhs labbu pateizi-
bas naudu. (1)

Deenefu faufchu meklefchana.

Fauns puifis lihds 14 gaddeem wezs, tohp
meklehts par iftabas puift jeb fullaini, un tohp
fohlights fchim puifim ne ween drehbes un loh-
ni doht, bet wimmu arridfan eefsch laffifchanas
un rakftifchanas mahziht. Peenahfamas fin-
nas irr dabbuhamas Dohbelê pee Daktera-
funga Otto. (2)